

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.242/2016/6.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Lux Anita pártfogó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Demeter István ügyvéd

A per tárgya: munkaszerződés létrejöttének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Miskolci Törvényszék 1.Mf.22.869/2015/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.533/2015/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.22.869/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 110.000 (egyszáz tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket, valamint a felülvizsgálati eljárásban teljes mértékben pervesztes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 2014. november 3-án alperesnél tartott közmeghallgatáson a polgármester a felperesnek felajánlotta, hogy a közmunkaprogram keretében tanácsadói állást ad. Erre a felperes akkor nem reagált. A 2014. november 12-ei polgármesteri fogadóórán már egy gyermek- és ifjúsági felügyelő képesítés megszerzésére vonatkozó képzésben való részvételt tanácsolta a polgármester. A felek között ezzel összefüggésben közfoglalkoztatási szerződés jött létre 2014. december 1-jétől 2015. március 31-éig szólóan bruttó 77.300 forint munkabérrel. A támogatási szerződést is megkötötte a felperes a Kormányhivatallal a képzés költségeinek fedezésére. A felperes a megállapodásokra ráírta, hogy ezen kötelezettségeket nem önszántából vállalja. 2014. december 1-jei hatállyal a felperes és a M.A.GY.SZ. között felnőttképzési szerződés megkötésére is sor került gyermek- és ifjúsági felügyelő szakképesítésre vonatkozóan. A felperes a képzésen részt vett. 2015. január 1-jétől a közfoglalkoztatási bérét bruttó 79.155 forintban állapították meg.
- [2] Az alpereshez 2015. február 1-jétől önkormányzati tanácsadó munkakörben közszolgálati jogviszonyban nevezték ki K.GY.-t.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes 2014. december 12-én benyújtott és utóbb többször módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy közte és az alperes között munkaszerződés jött létre közfoglalkoztatásra. Havi 100.000 forint megfizetését kérte, összesen bruttó 1.100.000 forintba tartott igényt.
- [4] Álláspontja szerint a polgármester által tett ígéret alapján, mivel azt ő nem utasította vissza, a tanácsadó munkakörre létrejött közöttük a jogviszony, melyre tekintettel 100.000 forintba vált havonta jogosulttá. K.GY. az alperes polgármesterének barátja. Amennyiben neki állást tudtak biztosítani, akkor erre az ő esetében is lehetőség van. K.GY. jogviszonya jogsértően jött létre. A felperest hátrányosan megkülönböztették azért, mert ő nem szimpatikus az alperes polgármesterének.
- [5] Az alperes kérte a kereset elutasítását, mert közöttük munkaviszony nem jött létre a kötelező tartalmi elemek hiányában. Az alperes szervezeti és működési szabályzata meghatározza, hogy egy önkormányzati tanácsadót alkalmazhat, ezért további tanácsadó alkalmazására nem volt lehetősége.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.533/2015/3. számú ítéletével a keresetet elutasította és megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

- [7] Az elsőfokú bíróság az ítéletében a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 2. § (1) bekezdése és (2c) bekezdése szerint alkalmazott munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 45. § (1) bekezdésére és 44. §-ára alapítva rögzítette, hogy közfoglalkoztatás esetén is a munkavállaló alaphéjében és munkakörében a feleknek írásban meg kell állapodniuk. A közszolgáltatási tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCI. törvény (Kttv.) 38. § (1) bekezdés és 43. § (1) bekezdés a) - f) pontja pedig meghatározza a kormányzati szolgálati jogviszony létrejöttének feltételeként az e jogszabályban meghatározott tartalmi elemeket tartalmazó kinevezés elfogadását.
- [8] Az elsőfokú bíróság által levont következtetés szerint munkajogviszony akkor jön létre, ha a felek legalább megállapodnak a munkakörben, és abban, hogy a foglalkoztatásra milyen munkabérrel kerül sor. Jelen esetben egy közmeghallgatás során a munkáltató részéről egy egyoldalú nyilatkozat hangzott el jogviszony létesítési szándékról, de a felek között megállapodás nem született erre, és az egyoldalú nyilatkozat sem tartalmazta olyan részletességgel a munkaszerződés vagy a kinevezés tartalmi elemeit, amelyet a jogszabály előír. Ebből következően annak megállapítására, hogy a felek között munkaviszony vagy egyéb jogviszony létrejött, nem volt lehetőség. Ezért a felperes által kért munkabérrel az alperes jogviszony hiányában nem tartozik.
- [9] K.GY. alkalmazása nem hat ki a felperes jogviszonyára. Az alperesnél önkormányzati tanácsadóként történő alkalmazása ugyanis nem jelent olyan kötelezettséget, hogy a felperest is foglalkoztatni kellene, és az ő illetményére jogosulttá válna. Ilyen tartalmú kötelezettséget a jogszabályok nem állapítanak meg. A felperes maga sem vitatta, hogy nem rendelkezik olyan végzettséggel, amely az önkormányzati tanácsadói munkakörhöz szükséges, ezért a K.GY.-vel szembeni esetleges hátrányos megkülönböztetés sem vizsgálható érdemben. A felperessel az önkormányzati tanácsadói munkakör nem volt betölthető.
- [10] A felperes fellebbezése folytán eljáró Miskolci Törvényszék 1.Mf.22.869/2015/3. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta megállapítva, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli. Marasztalta a felperest az alperes másodfokú perköltségében.
- [11] A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét az általa kifejtett indokokra visszautalva a Pp. 253. § (2) bekezdés és 254. § (3) bekezdés alapján hagyta helyben.
- [12] A fellebbezéssel összefüggésben kiemelte, hogy a munkaviszony szóbeli megállapodással is létrejöhet. Ennek megállapításához azonban szükséges, hogy a felperes a munkaszerződés valamennyi eleme tekintetében részletes, következetes, önellentmondástól mentes tényelőadást tegyen különösen, hogy milyen munkakörben, milyen munkabér ellenében, milyen körülmények között, milyen jogviszonyra jött létre a megállapodás. A felperes azonban

valamennyi beadványában és tárgyalási nyilatkozatában más tényelőadásokat tett, ez már önmagában az alperes tagadásával szemben kizárná a keresete megalapozottságát. Ugyanakkor kifejezetten azt adta elő, hogy nem volt szó munkabérről, a munkakör tekintetében pedig először tanácsadói állást állított, majd ezt kétségbe vonta, és elképzelését közölte, hogy milyen lenne az a munkakör, amelyet ő el tudna látni.

- [13] Lényeges körülmény, hogy a közmeghallgatáson a polgármester felvázolt egy lehetőséget, miszerint tanfolyam elvégzése mellett közfoglalkoztatottként történő alkalmazására sor kerülhet, és ígéretet tett arra, hogy majd a későbbi programban lehetőség szerint foglalkoztatja. Ez azonban nem minősül a részéről jogviszony létesítésére tett ajánlatnak amellet, hogy a felperes maga adta elő, miszerint ezen előadás megtételekor ő hallgatott, tehát konszenzus létrejött a közmeghallgatáson nem állapítható meg. Ez pedig a jogviszony létesítésének lényeges eleme.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A felperes által joghatályosan, pártfogó ügyvéd képviseletével előadott felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésére és elsődlegesen a keresetének helyt adó ítélet meghozatalára, másodlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult.
- [15] Előadta, hogy a 2014. november 3-ai közmeghallgatáson a polgármester azt a kijelentést tette, hogy közfoglalkoztatási jogviszony keretében lakossági tanácsadó munkakörben fogja foglalkoztatni, melyre viszontválasz hiányában nem volt lehetősége reagálni. Az ezt követő személyes megbeszéléskor már tanfolyami részvételt ajánlott fel, melyet köteles volt elfogadni annak érdekében, hogy a rendszerből ne zárják ki. A megszerzett képzettséggel azonban továbbra sem foglalkoztatják.
- [16] A bíróságok az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkttv.) 8. § r) pontját, 9. §-át és 21. §-át megsértették. Ezzel kapcsolatos indokolási kötelezettségüknek nem tettek eleget, holott az eljárás során bebizonyította, hogy egy konkrét munkavállalót nem a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően foglalkoztatnak, valamint hogy a felajánlott munkakört más személlyel hogyan töltötték be, azt miként foglalkoztatják, és ezáltal őt „diszkriminálták”.
- [17] Nem vették figyelembe, hogy a polgármester a közmeghallgatáson egy ajánlatot tett, amelyet nem utasított vissza, sőt azt követően amint lehetősége volt rá, elfogadta. Az alperest nem nyilatkoztatták meg arról, hogy milyen munkabérre gondolt. Az, hogy a polgármester az ajánlatot nem foglalta írásba, az Mt. 15. § (3) és (4) bekezdése alapján a kereset elutasítására nem jogszerű indok.
- [18] Azzal, hogy a polgármester a felajánlott munkakört nem

biztosította, kárt okozott, és hátrányosan is megkülönböztette, mivel a felajánlott munkakört más személlyel töltötte be (aki nem K.GY.). E körben hivatkozott az Ebktv-re és az Alaptörvényre.

- [19] A bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelték és helytelen következtetést vontak le, amikor K.GY.-t kormánytisztviselőnek sorolták be, mert az önkormányzati tanácsadóra a 2011. évi CXCV. törvény VIII. fejezetén belül a 233. § (5) bekezdése és a 239. §-a vonatkozik, amely alapján köztisztviselő.
- [20] Iratellenes a törvénytörvény megállapítása a közmeghallgatáson számára felajánlott munkakörrel, mert ott a polgármester önkormányzati tanácsadói munkakört jelölt meg, nem pedig azt, hogy tanfolyamra küldi, és amellelt foglalkoztatja.
- [21] Vitatta, hogy következetlen előadásokat tett a perben. A távolléti díj pontos összegét nem tudta ugyan meghatározni, de mivel nem járt el jogi képviselővel, megfelelő tájékoztatást kellett volna arra kapnia, hogy mi az az összeg, amit egyáltalán kérhet. A keletkezett kár alatt a segély és a felajánlott jogviszony alapján járó bér közötti különbözetet értette. A közfoglalkoztatási bér jogszabályban meghatározott, vagyis egységesen azonos. A polgármester azon kijelentése alapján, hogy közfoglalkoztatottként kívánja alkalmazni, ennek egyértelműnek kellett lennie, vagyis meghatározottnak az ajánlatban.
- [22] A bíróságok egyáltalán nem foglalkoztak K.GY. foglalkoztatásának jogszerűtlenségével, holott a felperes hivatkozott a bizonyítványával kapcsolatos aggályokra.
- [23] Abban is tévedtek a bíróságok, hogy nem önkormányzati tanácsadói állást ajánlott fel számára a polgármester, hanem önkormányzati lakossági tanácsadóit, ami nem ugyanaz.
- [24] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [26] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [27] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes

törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].

- [28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében több eljárási jogszabálysértésre is hivatkozott tartalmilag, így iratellenes megállapításra és a bizonyítékok okszerűtlen értékelésére. A vonatkozó jogszabályhely megjelölése azonban nem történt meg. A sérelmezett eljárási jogszabálysértés jogszabályhellyel történő megjelölése hiányában a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás.
- [29] A Kúria a jogerős ítéletet a jogszabályhely megjelölését és a jogi érvelést is tartalmazó fél által előadott jogszabálysértés alapján vizsgálhatta felül.
- [30] A felperes alaptalanul hivatkozott az Mt. 15. § (3) és (4) bekezdésének a megsértésére azzal, hogy „a nagy nyilvánosság előtt szóban tett ajánlat ugyanolyan jognyilatkozat”. A törvényszék jogerős ítéletében maga is megállapította, hogy a munkaviszony szóbeli megállapodás esetén is létrejön (másodfokú ítélet első oldal utolsó bekezdés első mondat). Az eljáró bíróságok éppen azt rótták fel a felperesnek, hogy a reá a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján háruló bizonyítási teher ellenére a munkaviszonyra vonatkozó megállapodás létrejöttéhez szükséges kötelező tartalmi elemekben [Mt. 45. § (1) bekezdés szerinti alaphér és munkakör] való konszenzus létrejöttét nem bizonyította. Ennek ellenkezőjét állította a felülvizsgálati kérelmében ugyan a felperes, de a megsértett vonatkozó anyagi jogszabályhelyként az Mt. 45. § (1) bekezdés megjelölése szintén elmaradt.
- [31] A felperes perbeli és a felülvizsgálati kérelemben is előadott tényállítása szerint közfoglalkoztatási jogviszony keretében történő foglalkoztatásra kapott ajánlatot a polgármestertől, melytől utóbb állítása szerint a polgármester elállt. Ezért az alperesnél más személynek, más (kormánytisztviselői vagy köztisztviselői) jogviszonyban történő foglalkoztatása tényének és jogszerűségének nincs jelentősége különösen az alperes és a felperes között a foglalkoztatásra vonatkozó megállapodás bizonyíthatatlanságára tekintettel.
- [32] A megállapodás bizonyíthatatlansága miatt ezért helytállóan rögzítette a törvényszék által indokai alapján helybenhagyott elsőfokú ítélet, hogy a K.GY.-vel szembeni esetleges hátrányos megkülönböztetés

érdemben nem vizsgálható (elsőfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés utolsó mondat). Különös tekintettel arra is, hogy a felperes állítása szerint nem a K.GY. által betöltött munkakör felajánlása történt meg a részére a közmeghallgatáson, mely állítását a felülvizsgálati kérelmében is fenntartotta (felülvizsgálati kérelem 1. oldal 5. bekezdés első mondat, 4. oldal utolsó bekezdés utolsó mondat). Azon kijelentése pedig miszerint az, akivel szemben hátrányosan megkülönböztették, nem K.GY. (felülvizsgálati kérelem 3. oldal 3. bekezdés utolsó előtti mondat) mint új, csak a felülvizsgálati kérelemben előadott tény, nem volt értékelhető (BH2002.447.).

- [33] A felperes ugyan megjelölte jogszabálysértésként az Ebktv. 8. § r) pontját, 9. §-át és a 21. §-át, azonban az erre vonatkozó, a jogszabálysértést leíró érvelése nem felel meg a fentebb kifejtettek szerint a Pp. 272. § (2) bekezdés és az 1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont előírásainak. A felülvizsgálati kérelem ugyanis önálló, rendkívüli jogorvoslati kérelem, ezért a törvény értelmében abban kell pontosan megjelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra, előadásokra történő utalás.
- [34] A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a munkavállalói költségkedvezmény folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján a felperes helyett az állam viseli. A pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárási költsége viseléséről a Kúria a Pp. 87. § alapján rendelkezett.
- [36] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért az erről szóló határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdés alapján mellőzte.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. január 25.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**